

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranger, 2'50

La emigració y 'l Gobern

—Repari, don Eugeni, tots els treballadors se'n van.

—Millor, home! Així estarem més amples y no 'ns vindrà a pertorbar la digestió ab manifestacions, protestas y romansos.

Un sastre que coneix el panyo ministerial es, sens dupte, *El Correo*, periòdic liberal, encare que no dels que segueixen al govern incondicionalment y á ells cluchs.

Donchs bé, l' altre dia *El Correo* deia:

«Este Goberno, por lo que lleva hasta la fecha realizada, puede confundirse casi con cualquier Gobierno que no sea liberal. En la mayoría hay hombres que no pueden contradecir su historia, dando su apoyo al Gobierno para que continúe este estado de abstención. *No hacer nada parece ser la nota dominante de este Gobierno.*»

Ja ho deyam nosaltres la setmana passada: la vida del Goberno es la vida del burgés: menjar, beure y no fer res.

Las Corts próximes á reunirse serán tan estérils y impotents com las anteriors. Sa constitució será una mica difícil, dat el gran número d' actas repetosas que van presentades. El dimecres, de 338, que obravan en la Secretaría del Congrés, ni havia 233 ab protestar y tan sols 171 de netas. Aixis, donchs, la bugada—per més que hi haja qui pretengui fer els ulls grossos—serà llarga y entretinguda. En ella's posarà de relleu la poca escrupulositat d' un govern que blossomava de haver fet unas eleccions, modelo de legalitat, de pureza y de respecte.

Y quan el Congrés, á la fi's constituirà de una manera ó altra, faltarà temps material per cumplir el precepte de la Constitució que imposa l' aprobació dels pressupostos avants que termini l' any.

Rigurosament no ha pensat mai l' actual ministre d' Hisenda en presentar uns pressupostos nous que atenguin, sisquera en la intenció, á algunes de las més perentorias necessitats del país. En aquest punt l' insigne dramaturg, en lloc de un' obra nova ha fet un mal arreglo de una producció dolenta. Diu que per confeccionar un pressupost original, necesita un any de temps, y 'ns emplassa per ensenyarnos el fruct de la seva inventiva pera tot l' any pròxim.

¿Pero es que la situació política actual l' any viuent encare subsistirà en la seva integritat? ¿Per què, llavoras, se parla ja tant sovint de crisis?

Un home polítich, molt expert en la materia, ha fet els següents vaticinis: en Montero Ríos no durà més que fins á Desembre pròxim. El reemplassarà l' Echegaray, que no podrà arribar sino fins al mes de Maig. Vindrà seguidament en Moret, que allargará fins á la tardor. Y, per últim, serà cridat el general Weyler.

Y ab aquesta successió de crisis parciales, ab aquest continuu canvi de fantotxes en l' escenari de la política, com es possible que pugui empredres una marxa regular, encaminada á la consecució de un objecte beneficiós y que responguí á las necessitats del país?

Es precís renunciar á tota esperansa.

**

La impotencia dels partits monárquichs, no ja sols pera realisar el bé públich, sino sisquera pera oferir un trist exemple de regularitat, se va posant cada dia més en evidència.

Y es necessari que 'l país se 'n fassa càrrec y prengui les degudas provvidencias. Tolerar lo qu' està passant equival á resignarse á morir de mica en mica, y no perque no existeixin remeys salvadors, sino per descuyt, per dessidia, per abandono, per atrocitat de la voluntat.

El remey està en despedir de una vegada, á las bonas ó á les malas, á tota aqueixa caterva de galenos y curanderos que no serveixen més que per allargar la malaltia pel compte que 'ls hi té, empobrint al pobre malalt, sense aliviarlo lo més mínim.

¡Fora ja 'ls que 'l tenen prostrat, sols per la cobdicia de cobrar visitas y medicinas que de res serveixen! Y llansis el malalt al carrer plé de confiansa, que 'l ayre lliure es la salut y ab l' exercici físich se restauran les forsas agotadas.

Alsin els nostres dignes diputats més alta que may la bandera republicana, sota quals amples plechs hi caben tots els espanyols sens distinció de classes, amants de la regeneració de la patria.

La nostra es la única solució verdaderament nacional. La imposa la rahó y la lògica la recomana. No falta sino que un energích concert de voluntats la realisi, descombrant el camp ahont ha de plantejarse de tots els pilots de runas y tradicionals obstacles.

PEP BULLANGA

La democracia en acció

A fa temps que ho venim observant: els partits monárquichs á Barcelona estan disolts. No tenen soldats ni subalterns, y casi tampoc els quedan oficials. Ab prou feynas subsisteixen els mermats Estats Majors, y encare dividits, per més que, en las épocas en que manan els seus, procurin salvar las apariencies, ofegant en lo possibile las rivalitats que 'ls corsecan.

S' ha acabat per ells el període de las vacas grases, quan en tot intervenian y tot ho dominavan. Desde l' dia en que 'l poble's decidí á pendre una part activa y eficàs en las lluytas dels comicis, tinguieren fi els procediments impurs, las tupinadas y las actas en blanch, ab las que 's feyan amos de to-

tas las representacions políticas y administrativas. Avuy ja ni á llyutar s' atreveixen. Saben per devant qu' en lloc d' actas no podrían guanyar alres papers que 's papers ridículs.

Y 's contentan ab usufructuar las influencies á cada punt més debilitades que 's venen de alguns distractes de la província, dominats encare per l' ignoble caciquisme, amparantse de alguns llocs en la Diputació Provincial y guanyant á forsa de pressió y de diners las representacions en el Senat, que no emanen del sufragi directe.

Ab això y ab un que altre nombrament de arcalde de R. O. s' han de contentar, però dir qu' encare son y representan alguna cosa. Pero 's mateixos arcaldes de R. O. han de baixar velas davant de la poderosa influencia popular si volen viure tranquil y no estrellarsen en l' exercici del seu càrrec. Exemple: 'l Sr. Bosch y Alsina, qu' en la reunió d' alcaldes de la Província, parla com un verdader revolucionari, declarant que havia de negarse obediència á les reals ordres, reals decrets y demés disposicions emanadas del govern, sempre qu' estiguin en contradicció ab las disposicions de la Lley.

De manera que al govern monárquich, que únicament vulnerant las lleys logra sostenir-se, se li pot ben dir:—«Vaya uns amics que tens, Benito!»

**

Un element important de opinió ha tingut á Barcelona una gran influencia; pero de un quant temps ensaix s' está desmembrant á ells vistos. Ens referim al regionalisme.

Aggregat de factors heterogenis, era més abultat que fort. Y així s' ha vist que no ha pogut donar un pas en el camp de la política activa sense donar-lo en fals. Cada triomf li ha costat una reventada.

Son camí está sembrat de desprendiments.

Els homes de idees puras s' han anat apartant

mars de 1903, no ha sigut, com molts se figuraven, foix d' encens tant prompte encés com apagat, sino una foguera inextingible que deixa brasas y calor reconfortant, ab el qual se couhen y solidifiquen las conviccions, com las rajolas dintre del forn.

Dos anys y mitj de vida política activa, durant els quals, el poble republicà ha donat tan grans y repetits exemples de constància, de serenitat, de compromís, de amor á la cultura y de totes las virtuds cívicas que son la glòria de una agrupació, bastan y sobran per acreditar la seva fortalesa.

Totas las artimanías que s' han posat en joch per dividirlo y desbaratarlo han fracassat. Tots els ultratges, totas las injurias, totas las calumnias que s' han abusat sobre 'ls homes investits ab la confiança de la massa popular, han produït l' efecte del abono en las plantas, els han tornat més forts y més pomposos y més estimats pel poble.

Y 'l partit republicà de Barcelona no s' ha limitat á exercir una acció merament política; l' ha exercida ademés social y educativa: ha creat institucions de solidaritat, de beneficència y de instrucció, si modestas y adequadas á los medis limitats, reveladoras de una noble y sana aspiració. L' afany ab que procura elevar el nivell moral y intel·lectual del poble; l' atenció que presta als generosos esforços dels intel·lectuals, constitueixen son millor timbre de honor.

**

Diumenge passat no bastaren les inclemències de l' atmosfera pera fer desistir de la hermosa festa de la Llibertat, que tingué sa realització en les Arenes de Barcelona y en la muntanya del Coll.

No hi ha, ni ha hagut mai en la nostra ciutat, una agrupació política que pugui realitzar el magnífic espectacle que va donar en semblant dia el partit republicà. Que s' prenguin els nostres adversaris

miquis de la política menuda, sino á espalles del Parlament?

Vaja, que si en el país hi hagués verdader esperit revolucionari, s' aprofitaria l' ilegalitat que s' està cometent pera posarho en evidència.

L' altre dia en plena reunió de arcaldes, el que ho es de Barcelona per R. O., Sr. Bosch y Alsina, declarava en plé Saló de Sant Jordi que las disposicions gubernatives, segün Reals Ordres, segün Reals Decrets, no deuen cumplirse quan estan en oposició ab las prescripcions de la Lley.

Si jo sigués quinto del actual reemplaçant, aniria á trobarlo y li diria:—Haig d' entrar en caixa, Sr. Arcalde, no havent-hi cap llei votada en Corts que m' hi obligui? Si no haig d' entrarhi, puch refiarme de que vosté ab la seva autoritat m' ampararà?

Una de las ideas més lluminoses que ha tingut en Montero Ríos pera moralizar el sufragi, consisteix en encomanar al Institut Geogràfic Estadístich la formació del cens electoral.

Les Juntas del Cens no inspiran prou confiança y s' entrega la cosa á un cos facultatiu.

Pero aquest cos facultatiu dona la casualitat que depén del ministre de la Gobernació. Per lo tant, del ministre de la Gobernació dependrà, en últim terme, el cens electoral.

Y lo més bonich es que per acometre aquesta reforma s' invoca la necessitat de posar las operacions electorals á cubert de la influència política!

¡Faritzus!

Comptes que treu *El Poble català*:

Deyan els regionalistes que contavan ab més de 100 compromissaris pera prendre part en las eleccions de senadors pera la província de Barcelona, y que ab tot y això s' abstingueren.

«D'onch bé—diu *El Poble*:—á votar la candidatura ministerial compareixen 327 compromissaris, y com els nomenats eran 364 y 'ls compromissaris que tenien—segons *La Veu*—eran més de 100, resulta clar que aquests ó gran part d' ells votaren la candidatura ministerial, que del contrari ni que l' haguessin votada tots els compromissaris republicans, cosa que no sigue, no s' hauria arribat al número de 327, que dona 'l total de compromissaris votants.»

Y *La Perdiu* sense ferse càrrec de aquests comptes tan claras. Ja se sab, quan se veu perduda, *La Perdiu* amaga l' cap sota de l' ala.

**

Pero hi ha més encare.

El Poble català segueix acusant, y acusa com deu ferse sempre, citant noms y fets.

«Cert per això—afegeix—que 'ls hi donà l' exemple l' diputat regionalista Sr. March, que també volgué figurar á la votació caciquista. Y cert també que a cada compromissari que vota se 'ls dona cinquanta pessetes pera gastos de viatje.»

De manera que ara ho sabém tot, fins el preu de la quedada: un bitllet de deu duros.

¡Visca la dignitat de la patria catalana!

Els carlins catalans estan de pega, principalment els del morro fort.

Tenian de jefe al Sr. Erasme de Janer, home pacific i bondonat que no anava en lloc. Al últim ha deixat el càrrec y ha sigut nomenat pera substituirlo 'l Baró de Albi.

Baró ab b: entenémos.

Precisament aquest Baró es qui ha portat l' iniciativa de la campanya anti-duelistà. Es un enemic acerímm del desafío y està en el seu dret essentho.

Pero què es més que un desafío en gran escala, qualsevol guerra civil de las que 'ls carlins han armat sempre y pretenden armar de nou el dia que puguin?

Y com se compagina; en virtut de quina lògica estrafalaria l' enemic del desafío individual pot ser partidari del desafío collectiu?

Vels'hi aquí que 'ls carlins l' han errada una vegada més.

Mr. Loubet ja fa 'ls seus preparatius pera quan haja de deixar la presidència de la República francesa, finit el terme legal de la seva magistratura. En primer lloc, se nega resoltament á que 'l fassin objecte de reelecció, porque estima aquest sistema poc democràtic.

En segon terme, desitja de tot cor entrar de nou en las filas dels ciutadans, sense aspirar á cap més recompensa que la convicció íntima de haver cumplit sempre ab els seus devers y l' estimació dels seus compatriots.

Així es com procedeixen els homes eminents, honor de las institucions republicanes.

**

Un periòdic, *Le Matin*, ha concebut l' idea de obsequiarlo ab un banquet de despedida de 50,000 cuberts.

Y 'ls veïns de Montelimar, sa població natal, ahont pensa retirarse, estan fermament resolts a nombrar-lo arcalde.

Si ell ho accepta, com no podrà menos de ferho, donarà un conmovedor exemple de austerioritat republicana.

Y no es més gran y més noble y més tendre aquells senzillats que totas las fastuositats, pompas y vanaglorias inherents á las caducas institucions monàrquiques?

El ministeri de Agricultura ha canviat de nom. En lo successor se 'n tornarà á dir lo que se 'n deya avants: Ministeri de Foment.

Així ho volgut en Romanones, y tal com ho ha volgut s' ha fet.

Ministeri de Foment! ¡Pero Foment de què?

Foment de la gaudineria, de la imprevisió, del desordre y de las calamitats públiques. ¡No es això?

En aquest concepte aplaudim el canvi de denominació, perquè á lo menos revela una gran franquesa, per més que 'ls francesos continuhin diuent que «le nom ne fait rien à la chose.»

Un dels corresponents del *Avi Brusi* atacava l' altre dia 'l sufragi universal, diuent que lo que s' hau-

Baralles de ministres

—¡Dóm això desseguida! —No t' ho vull donar! ¡Es meu!...
(Y en aquestes disputas se va passant el temps.)

dels tráfechs poch escrupulosos dels directors del tinglado. Si avuy haguessim de passar comptes, d' elements genuinament regionalistes que avants formaren un tot compacte, ne trobaríam més fora de la Lliga que dintre de aqueixa associació, que assomeix la direcció del moviment polítich.

No negarem que l' idea autonomista ha guanyat terreno entre tots els fills de Catalunya, sense distinction de partits, y n' ha guanyat sobre tot en el camp republicà; pero en canvi 'ls explotadors de aquesta idea, 'ls que á favor d' ella han volgut satisfer les seves concupiscències, sense pararse en els medis, aquests l' han perdut, y avuy se troben que cosa no s' entenen.

Cert que quan se presentan eleccions logran encare sumar un contingent de vots no despreciable. Pero á quina costa? Buscant auxiliars per tot arreu: unas vegades entre 'ls elements reaccionaris; autres vegades entre 'ls elements econòmics, y prometen als uns y als altres una participació en las petitxas ventajitas que pugui conseguirse, quan, com ha succeixit en las últimas eleccions, els auxiliars no's quedan bonament ab tot, deixant al

ría de fer, fora, no pas modificar la ley electoral, sino «declarar de una vez que el sufragio universal ha fracasado en nuestro país por completo.»

Més avall explica perquè ha fracassat. Ha fracassat «no sólo por haber resultado cumplida aquella profecía del gran Cánovas del Castillo de que el pueblo no quiere el voto más que para venderlo, sino porque además, la masa inconsciente manejada por hábiles explotadores, impone representantes que no traen otra misión que la de perturbar y hacer imposible la vida de los gobiernos.»

De això plora la criatura. De que hi haja una part del poble, prou independent per no vendres el vot, preferint ferlo servir per fer la guerra als governs desatentats que son la ruïna i la vergonya de la nació.

Si s' cumplís la profecía del gran Cánovas, si l' poble s' avingués a vendres el vot, què l's hi importaria a les classes corruptores y explotadors, que continués subsistint el sufragi universal?

Més franch que l' corresponsal es en G. Reparaz, articulista també del *Avi Brusi*, que s' queixa amargament de l' abstenció de les classes neutres.

Y mientras tanto—dieu—la masa neutra no vota, los catòlics y los tradicionalistes no votan, dejando las urnas a merced de los enemigos del orden social, hoy en los grandes centros urbanos, mañana (al paso que vamos) también en los centros rurals. [Cuestión de tiempo!]

«El dia que se llegue á ese resultado, la revolución saldrá directamente del sufragio.»

A n'això aném, desconsolat *Avi Brusi*, yá n'això arribaré, pesi a qui pesi.

Y's figurau que ns deixarérem arrebatar aquesta arma revolucionaria que l' progrés dels temps y la Lley han posat en las nostres mans? No, mil vegadas, no; primer morir!

De Canarias arriban notícies desagradables. Son tants els abusos que cometens els funcionaris del govern, que l' disgust públic va cundint y alcansa ja proporcions alarmants.

Ab aquest sistema, maltractant á la vaca lletera y munyintla fins á ferli treure sanch, va comensar la historia de la pérdua de Cuba.

Molt trist es que las més dures llissons no s' aprofitin.

Es que l's malvats que atentan al patrimoni d'Espanya, no veuen encare al llopart anglès donant voltas cautelosament entorn de la gabia dels canaris, esperant sols l' hora propicia de pegals'hi urpada!

Segons llegim en la premsa diaria, l' caciquisme godonista, del que tants tristes recorts guarda Igualada, vol tornar á aixecar el cap en aquella hermosa ciutat republicana.

Els caciquistas han trobat un tipo prou infels per a prestarse á fer de ninot, y colocantlo á l' arcàdia, per virtut de la R. O., li fan fer tota mena d' atrocitats y tonterias.

La ciutat, que havia gosat un parell d' anys d' hermosa pau y bona administració, torna á viure en perpetua intranquilitat, puig el poble no vol conformar-se á veure de nou els interessos comunals malversats en àpats y en prémis á servidors electorals que han fet sempre l' servidors d' en Godó.

Si á Igualada hi ha un daltabaix, qui'n tindrà la culpa, Sr. Gobernador?

MASSANET DE CABRENYS, 30 de setembre

El diumenge passat á la tarda, després de la doctrina als nens y nenes, el nostre mossen Grabat els va sortejar un mocador de pochs céntims, afavorint-la sort á una nena de 10 a 12 anys. Aquest fet tan natural degué sens dupte contrariar molt els desitjos del mossén, per quant ab mal comprimita rabia tot seguit va exclamar: *el dimoni sempre afavoreix als seus*. Com es de suposar, la pobra nena va quedat entre plorosa y avergonyida al sentirse el resultell de cossos.

Edificare no l's ha demonstrat prou els efectes del seu caràcter veniatiu, senyor escarbat, que l's hagi de fer visibles hasta ab una nena que res li ha fet?

Seguint així, dintre poch ni els gossos el podrán veure.

ISONA, 30 de setembre

El dia 27 tingué lloch un enterro civil que resultà una gran manifestació. El difunt era una dona, esposa de un obrer de Barcelona que s' distingit sempre per sus ideas liberals.

Les ratas de sagristia van quedar admirades de la solemnitat que s' dona al acte del enterrament, al qual hi assistí numerosíssima concurrencia.

LLORET DE MAR, 2 de octubre

Sembia mentida, que l' que s' nomenau ministres del Señor, tinguin tanta despreocupació. Com que tot ho fan per amor als quartos, res de questa gent es de estranyar.

Admiradors de les virtuts y vida de Sant Lluís Gonzaga, rifan cada dia la imatge de aquest pobret sant, estàcie de figures decorativa, que exposat en un aparador, un mossén ensenya al públic, explotant la paciencia y els diners dels seus corifeus.

Sembia estrany que un sant que segons diuen ha fet tants miracles consenti tals baixesas.

VILAFRANCA DEL PANADÉS, 1 de octubre

Dissapta passat, en el Centre de Juventut de Unió republicana, se celebrà una vetllada de propaganda, commemorant l' aniversari de la revolució de Setembre. Se llegiren algunes poesias dedicades al acte, pronunciants també discursos que foren fortement aplaudits, especialment el del conseqüent batallador Isidro Rius.

CAPELLADES, 1 d' octubre

El nostre rector que segons yeus no es tan aixelabrat, ni de bon tres com el trabucayre que ara les fa á la terra mataronina, no sé per quins set sous s' ha de ficar en camisa d' onze varas, fent servir de corredor, com si fos el seu lacayo, al agutjat del Ajuntament.

L' arcalde que prohibeix mitins republicans no hauria de permetre que un llogat de la casa de la vila, que paquem tots, s' hagi de acotar á las exigències ó prechs de qui no dona mai cap quart al municipi.

Y el rector hauria d' entendre qu' es una impertinença ficarse en societats recreatives que no poden ni volen fixar-se en coses de religió. Capassos som de ferho saber al Bisbe, l' dia que arribi.

Tenim aquí encarregat de pasturar ovelles míticas un vicari cantador que porta ulleras, ignoro si per fatxenda

ó per manament d' ocultista, que acostuma atemperar els efectes d' estragos mundanals sempre que pot.

L' altre dia, parlant del fred ab un parell de *hics* capasses de temptar á qualsevol heretjot, va agafalshí l's brassos per palpar el gruix de roba, y per filosofar sobre la seva exuberancia, d' aquesta manera:—Vaja, qu' esteu grassonet.

Qualsevol dia mirare si la *Summa Theologica* n' parla d' això.

MONTELLA, 24 de setembre

L' ensotanat de aquest poble té molt poca solta, y fins tingué la barra en aquestes eleccions, de tirar-se al carrer á fer propaganda polòtica diuent que l' candidat que votava, no tenia bonas condicions y que s' havia de votar al que feya l' oposició, que això no ns condemnaríam.

Naturalment, els veïns no s' van fer cap cas y votaren qu' l's dona la grana.

Per lo tant ens alegram de la seva derrota, senyor corp, y de la victoria del nostre benvolgut diputat, senyor Garriga.

BANYOLAS, 1 d' octubre

L' home negre ab faldillas, que fa temps rectoreja en aquesta vila, sempre està al negocis de la seva botiga, de la que n' treu més pelas que no té en Girona.

Ha arreglat l' establebiment ab butacars que sembla un teatre. Y per la por de que hi cabrà poca gent, ha traslladat las picas al cancell, trobantse alguna beneyta que s' descuida de pendre aigua idem.

Ara està cremat perquè a les professòns no hi va ningú, y d'iu que las farà á casa seva, (per gastar més).

Aquest mano es un *esquilet*, que ns pren el pèl y ens pentina la llana. Està vist.

La bandera dels difamadors

VANTS morirán els *perdigots* que curarse de la mala baba qu' escampen en sos paperots anònims.

Quan se dirigeixen á una persona y la difaman y l' insultan, inventant patranys, á falta de fets verídichs; quan no reparan en violar ni l' sagrat recinte de la vida privada, esbombant insinuacions y malicías fillas casi sempre de la seva imaginació malèvola y perturbada, veureu que ho fan sempre deixant de posar la seva firma al peu de sos escrits inmuntados.

Obraix així per un resto de decencia?

No es de creure, perquè la decencia es una qualitat que l's es completament desconeguda.

Més aviat ho fan per por. Perque es inductable que tot lo que tenen de provocadors, tenen també de miserables y cobarts.

Las inmundicias ab que empudegan una ciutat, son inmundicias anònimes. Ningú sab may el traser que les ha expelidat.

S' han donat casos repetits de una persona ofesa que prenentse l's insults en serio, ha tractat de obtenir una reparació, y no ha tingut la sort de trobar á cap individuo responsable. L' expressió castellana —*Tio, yo no he sido*,— està sempre estereotipada en els labis de aquests masclles.

Menos encara li serà fàcil á ningú trobarlos acudint als tribunals de justicia. El verdader autor del insult s' amagarà cautelets y trémolant darrera de un ninot de palla. Com els *escorsons*, pican y corren á caragolarse dessota de les pedrals.

Y així, ab aquests procediments de la més asquerosa incultura, y ab aquest fugir el cos, propis sols de la més insigne cobardia, es com pretenen aquests miserables fer *patria catalana*.

Vaya quin bon gust revelan els que l' alentan y l's sostenen comprant els seus paperots infamatoris...

Nosaltrs, ja fa molt temps, que tenim la bona costum de no tocarlos ni passarri l's ulls. En va se'n diu: —Mira, avuy s' ocupan de vosaltres.—Ni la curiositat, aquest incentiu dels esperits débils y afemelats, ens mou á passar la vista per semblants porquerías. Y es qu' estém convenuts que primer se cansaran ells d' evaularlas, que nosaltres de parlarlos ab tot el desprecí que l' mereixen.

Després de meditarlo atentament, hem tret pel clar que les més abominables campanyas d' insults y difamacions contra una determinada persona, quan més desafadoras y persistents son, tant més afavoreixen á la persona que d' elles es objecte.

Ab això s' realisa l' cas que citava un célebre periodista francès:

—En política, quan algú m' diu lladre, pillo, estafador, deshonrat, no vol dir sino que jo no penso com ell.

Lo mateix, exactament lo mateix volen dir ab els seus impropers aquests violadors sistemàtics de l' honra y de la dignitat agena. Volen significar—y no altra cosa significan—sino que las personas atacadas, insultadas, vilipendiadas, no pensan com ells.

Y es un' honra, y un' honra immensa, no pensar-hi. Qui s' pot tenir per persona decent, no ja fentse partidari, sino ni tan sols tolerador de sers miserables, que han adoptat la difamació per norma y la cobardia per costum? Qui que s' estimí pot ingressar en una comunió política, que sembla tenir per porta d' entrada l' forat rodó de una necessària?

Allà s' quedin bonament ab ells els que tenen la membrana pituitaria completament embotada, tan inepetes pera discernir en materia de perfums, com capassos de pendre la pudió asquerosa per substància alimenticia y engreixar-se ab ella.

Que s' hi engrerin si l's hi plau. També s' enreixan així els escarbars piloters. Pero caldrà que s' abstinguien de blassonar del seu amor á Catalunya y sobre tot á Barcelona, ja que tant se complauen en convertir-la en un foco de inmundicias.

May; pero may podrá ser la seva enseanya la gloriosa, l' honrada bandera de las quatre barras de sanch, insignia de un poble decent y sobre tot amant de la limpiesa. La seva bandera es una parodia de la legitima. Consisteix en un drap brut ab quatre ditadas de caca.

Y ara dispensin el naturalisme, en atenció á que si no l's parlés així, els difamadors no m' entendrian.

P. DEL O.

¿Será veritat?

Díu que l' vell Montero Ríos, gran fanal de la Nació, pensa tan aviat com pugui presentar la dimisió.

Colocats tots els seus gendres, colcats tots els cousins, y l's nebots, y l's fills, y l's oncles, y l's coneuts y l's veïns; enquibida ja la tribu en el corral del Congrés,

—No menjan tots?—pensa l' home

—Per què, donchs, traballar més?

—Ay gran canonista, ay Montero-tero, tanquí ben depressa, qu' es un bunyoler; tanquí aviat, que l' dia que l' veurém plegá, tota la parroquia se'n alegrará!

Per una part l' amohina l' insopportable Moret, tot el dia ab exigències y ab tot volgut tenir dret. Per l' altra hi ha en Canalejas, un discol, un revoltós, que xerra per vintiquatre y intriga per trenta-dos.

Rodejat de tals consocios y ab l' edat que l' home té, quin pervenir se li espera ab el xubasco que ve?

—Ay gran canonista, ay Montero-tero, certas retirades, tenen molt salero; tanquí aviat, que l' dia que l' veurém plegá, tota la parroquia se'n alegrará!

Si tot fos trassar projectes, portá á la firma l's decrets y enterar per alt el amo de quatre assumptos secrets; si l' càrrec no des més feyna que otorga y negar favors, presidi algun conseillo y rebre als embaixadors, don Eugeni seguiria manant y cobrant en pau; pero, quan el Congrés s' obri, qui s' hi està en aquell banc blau?

—Ay gran canonista, ay Montero-tero, tanquí ben depressa, no vacili en ferho; tanquí aviat, que l' dia que l' veurém plegá, tota la parroquia se'n alegrará!

Vindrán els días tremedos d' enconada discussió; surtiran llamps y centelles dels bancs de la oposició; parlarán trenta mauristas, parlarà don Nicolau, y en Nocedal, sempre càstich, y en Romero, sempre brau... Cóm es possible que un gueto minat pel reuma y la tos pugui dansá á la vegada ab tots aquests balladós?

—Ay gran canonista, ay Montero-tero, si l' han pres per bobo, no s' avingui á serho; tanquí aviat, que l' dia que l' veurém plegá, tota la parroquia se'n alegrará!

Sigui en Moret el que s' cuidi de rellevarlo al timó, sigui l' gentil Valeriano, sigui l' gall de la Passió, els díus de don Eugeni —no hi valdrà habilitats— en els almanacs polítics està ja fa temps contats. Guayti allá en aquella tomba el difunt Meco còm riu; repari aquí quin anuncii:

—Mane, thec, phares—diu. —Ay gran canonista, ay Montero-tero, no vulgi fer l' home, creguis al lletreiro; tanquí aviat, que l' dia que l' veurém plegá, tota la parroquia se'n alegrará!

S' ha fiscat en un enredo del qual es més que evident que, tiri per allá hont tiri, n' ha de sortir malament, *Democracia ben entesa...* drets prudentment regulats... A un malalt qu' està tan grave vol curar-lo ab questi pegats? No l' sorprengui, no, que l' poble, que avuy díus es molt dolent, al veure còm van las cosas, canti, ballant y riuent:

—Ay gran canonista, tanquí la botiga, qu' es un bunyoler; tanquí aviat, que l' dia que l' veurém plegá, tota la parroquia se'n alegrará!

C. GUMÀ

La Conferència d' Algeciras

Y quan els hagi acabat, es molt probable que torni a Espanya a ferne més.

Per aquest cas li aconsellén que perfeccioni l'seu art. No té cap necessitat de realisar les seves fetxories montat a caball. Aquest sistema, sobre estar ocsionat a graves contratemps, es una mica antiquat.

Si m'ha de creure a mí, pera practicar el bandolerisme *comme il faut*, proveheixis de un automòbil. Es el gran sistema de locomoció ràpid y chic a la vegada. Un bandolerisme a la *dernière*, que farà que totes las nacions del món a una reconeguin y proclamin els grans progressos, que sisquera en aquest ram, realisa la endarrerida Espanya.

Recomenació d'en Maura als diputats de la seva minoria.

Res d'hostilizar al govern: obediència passiva, y deixarlo a n'ell arbitre absolut de l'actitud que han de guardar en totes quantas qüestions se presentin.

L'Amo Toni podia haverho dit a estil mallorquí: —Aquí, ningú més que jo, talla la sobressada. Aquí, ningú més que jo la tira a l'olla.

Un periódich diu que l'rey de Bèlgica va posar la primera pedra de una basílica que serà dedicada al Sagrat Cor de Jesús.

Així m'agradan els homes!

Compartint les seves efusions ab el Sagrat Cor de Jesús y ab el cor adorable de la Cleo de Merodel

Una frasse que s'atribueix al matador de Meco:

—No hay renta ya mayor que aquella que proporciona poseer una buena salud, y que las gentes se empeñen en creer que la tiene uno mala.

Ab frasses així, no hi ha que dir lo molt que un home s'acredita. Y no de gran gobernant, sino de gran maula.

A San Mateo (Castelló de la Plana) tenen un arcalde que mereix un monument. Li han d'erigir en vida, demanantli que, pagant lo que sigui, s'estigui a dalt unas quantas horas cada dia en calitat d'estatua.

A causa de un alborot promogut en una festa de toros, va tenir à bé detenir à un jove anomenat Cucala. Y com sigui que l'poble s'amotinés reclamant la seva llibertat, ¿saben lo que va fer l'arcalde? Disoldre'l. ¿Per medi dels agutzils y serenos? No. ¿Reclamant l'auxili de la guardia civil? Menos encare.

El va disoldre fent etxegar sobre la multitud un toro brau. Y la dispersió sigüé completa y instantànea.

Així, donchs, lo que s'ha de procurar es que vají cundint aquest sistema.

Llicenciem als héroes del garrot y l'mauser: procurém que cada autoritat tingui l'seu toro previngut pera l's cassos de compromís, y tinguin per segur que no hi haurà motí que no's dispersi à l'embestida d'un banyut.

Idea més genial y sobre tot més espanyola, no la busquin que no la trobarán!

Per això he comensat pera demanar que al arcalde de San Mateo, qu' es el primer que l' ha tinguda, se li aixequi.. un monument.

En Canalejas ha declarat que no vol crear dificultats al govern.

Sempre m'ho havia figurat així. Sempre havia cregut que l'seu esperit democràtic arribaria fins al maurisme.

No es la primera vegada que un'áliga's torna lloro. Y lloro del portugués, que va siempre donde lo llevan.

En Romero Robledo ha fet revelacions molt curiosas.

Segons ell, en Montero Ríos y en Maura están en el cas d'entendre's y formar un sol partit.

Si bé's mira, ja l'forman.

El partit de l'olla.

La font de Canaletas, que avants rajava continuament, avuy té aixetas que s'obran y s'tancan.

Ab aquest motiu deya un municipal:

—Està visto que aquí, lo mismo el *cheneral* Fuentes, que las fuentes *chenerales*, à lo mejor pierden el chorro.

Quan se van suprimir els drets d'entrada sobre l's blats, el preu del pà no va abaixar.

—Ara s'han restablert aquests drets, y l' preu del pà ha suferit tot desseguida un augment.

—Peleulo al pobre Peret!

Lo més curiós es que los fabricants de farina donan la culpa als fornells, y aquests, per la seva banda, la donan tota als fabricants.

Jo crech que la tenen els uns y l's altres.

Perque al pobre consumidor el tractan com el grà: els uns l'esmiclan y pulverisan, y l's altres el mullan, el masegan y l'fican à coure's dintre del forn.

Y així, sempre que's tracta del pobre consumidor fan un pà com unas hostias.

El rector de Cotor (Zaragoza) s'havia pulit un altar vell no desprovist de mèrit artístich, y quan se disposava à treure'l de la iglesia, un gran número de donas y baylets s'amotinaren ab tanta furia, que ab un xich més, a causa d'un altar vell, li fan un cap nou.

Li haurífa estat bé. Al cap-de-vall no haurien fet més que donarli una llissó d'arqueologia... contundent.

Molt se parla del paper que li está reservat à Espanya en la cudent qüestió del Marroch.

¿Quin paper volen que hi fassí als homes masclers que la governan?

Jo ja m'ho veig venir: mentres qualsevol de las potencies interessadas realisarà la operació de la penetració pacífica, Espanya tindrà l'alt honor reservat als eunuchs, de montar la guardia à la porta del harém.

—Y bona sort que no li arribin els esquitxos de la penetració!

ACUDITS

A la cerveseria.

—Pero Gregori—li diu à un bebedor la seva dona que l'acompanya,—ab aquest ja van sis dobles que teus.

—Veurás, noya: à mi m'agrada que l'mosso afanyi la propina.

Un comedian bunyol que feya bolos en els pobles de fora, y que per consegüent no podía menjar sempre que tenia gana, contava las ovacions que tot sovint li feyan.

—Veureu que à lo millor s'omple l'escena de patatas y tomatechs.

—Y tú deus enrabiarte?

—Al contrari, devor aquests afronts ab una certa satisfacció.

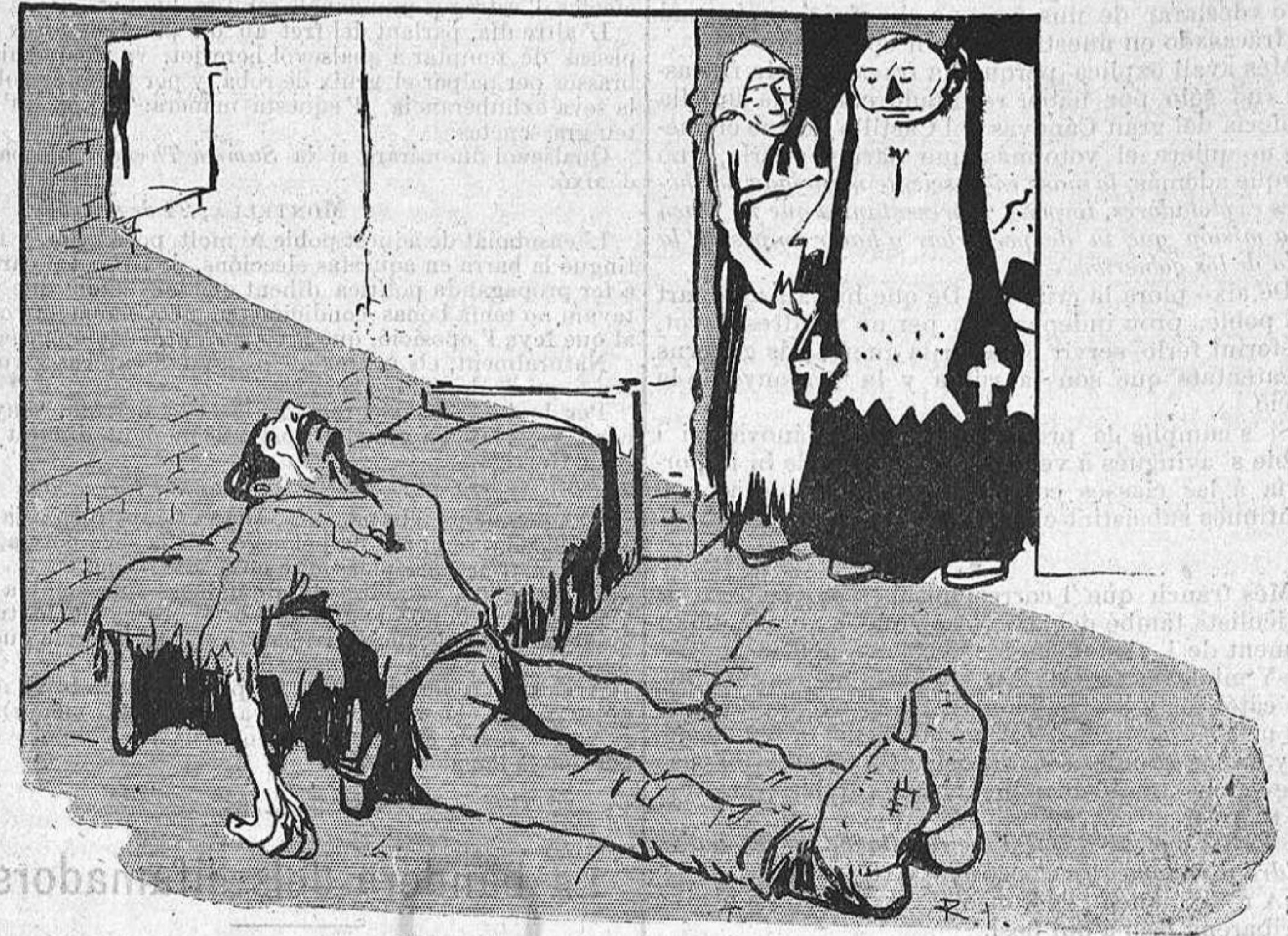

Á LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—En-to-na-de-ta.
2. ANAGRAMA.—Ascos—Cosas.
3. TRENCA-CLOSCAS.—Mar sin orillas.
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Martí.
5. GEROGLIFICH.—Per closca negra los musculos.

Han endavatinat totas 6 part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: Raimundo To-

La caricatura al extranger

LA VEHINA:—¡Pobret! Ha mort de fam.

EL CAPELLÀ:—Oh! No es això lo pitjor: lo mes trist es que ha mort sense sagraments.

(De *L'Asino*)

MUDANSA

RESULTATS DE UNA BROMETA

—Marieta,
posa tota,
à la bota
del recó.
Si'l meu home
vara vení
s'armaría
gran funció.
—¿No recorda
tot fent l'home,
per fer broma
deixa tot
aqueell mosso
que tenia
la Maria
del Pilot?

FÍ OILLA Y LLEIXIU

TRENCA-CLOSCAS

Formar ab aquestes lletres degudament combinades el títol de una sarsuela castellana.

ANTON CARARACH

ROMBO

Substituir els punts per lletras de manera que llegides vertical y horizontal, diguin: 1.º ratlla: consonant. 2.º: element.—3.º: embracció.—4.º: isla.—5.º: nom de poble.—6.º: animal y 7.º: vocal.

DOS DE V.

GEROGLÍFICHS

T T T T T T T

+ + + + + + +

beus

R. P.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Marcelino Guasch, S. J. Tijas, Eugeni D. Salvat, M. S. (a) el Noy, Joaquim Costa, Joseph Suibrats, Sallent, Xech de Llansá, Noy de Pallejà, el Faiges, José Fuentes (a) Barbé y Jaime Pascual y Cartró: Un altre dia serà.

Caballer: E. Ordanyá B., Cararach, Artur Pons y F. M.: Menys mal.

Caballers: Salvador Roig, A. Costa y Pomés, Ll. Barcudit, Manel Noél, Joseph G. Clota, A. Deu, Ll. L. P. y Pep del Pi: Rebuts els originals destinats als Almanachs, y moltas mercés.

Caballer: Emili Polit y Buxareu: S'hi nota alguna inexperiencia que fa l' trabalho impublicable.—J. Vila: El dibuix no fila.—C. L. A.: No va. ¿Ho vol més CLA?—A. Cararach: ¿Qu' es això de t'hes timó? aquí en el llençatje dels nippons, aquest idioma?—Marian Amat: Veurem, si tenim temps de retocarlos.—J. Q. T.: Es defeciuosa.—Enrich Godo y Plá: Es un número difícil perque's disposa de poch espay.—Lleó Vila y Huguet: Poqueta cosa.—Felions Petit: No està mal el xistiu.—Camilo Congost Sanz: Aquestas coses ja no interessen a ningú.—F. Cervelló J.: No es publicable.—Lluís Moliné: No'm diu res de nou.—Pau Clariana: Ayuy manseja això.—J. Faiges Canals: Fa plorar massa.—Gaston Champeaux: Es massa intim. —Andrésito: Rebüt y gracias.—Manel Noél: Es tart.—Samuel Gran: Irurueta: Gracias per la remesa.—J. Costa y Pomés: Idem de la mateixa especie.—J. G., P. L., J. Ll., A. M., y Ll. C.: No podem inserir las cartas que 'ns remeten, per varis motius.

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilloux y C.

La nit del 29 de Setembre

LAS SOMBRAS:—Montero, Montero... ¿qué n'has fet de las teves conviccions democràtiques?
DON EUGENI:—¡No sé!... Me sembla... que me las he deixades à la porta del rebost.